

Oda al Ter

Lema: Vida i treball

Al Pirineu altíssim i al cim de tot perdudes
s'aixequen les muntanyes per sobre el nostre pla,
mostrant-nos sa grandesa, silencis, gegants i agudes,
amb llurs pics confonent-se pels núvols del cel clar.

Quan Déu el món creava, per l'amplitud serena
d'aquells cims alterosos també hi creava un riu,
com un isard que salta per dalt de la carena
des d'aleshores baixa cantant al sol d'estiu.

Ai! Ull de Ter que plores ta pena tan callada,
volguessis confiar-me quin és el teu neguit;
ets un gegant ciclopi prenat d'alguna fada
dels llacs, on l'estelada s'hi banya al fer-se nit!

Ets tu un dels ciclopis de la feresta raça
vençut d'un cop de clava d'Alcides gegantí,
qui, per salvar Pirene d'enmig del foc que abrasa,
de Roses fins a Astúries vingué a imitar aquí.

En mig del gran incendi que devorà aquells boscos
el teu cadàver cremà quedant purificat,
tes cendres s'esventaren rodant avall pels rostos,
però el plor de l'Ull ciclopi no fou pas eixugat.

Ton plor jo beneixo perquè ell ha donat vida
als pobles que floreixen xirois a cada pas,
i si algun jorn tes ires ens fas sentir seua mida
en dar-nos tes riqueses no et mostres gens escàs.

I aquesta melangia que duus a les entranyes
quan ve l'hivern és boira en esponjós mantell;
els arbres i les coses, els plans i les muntanyes,
l'albada les deixonda vestint l'argent més bell.

I et tornes clar i alegre vestint les flors més belles
quan per damunt tes aigües hi bat llisquent el sol,
que fins els peixos salten i nien les aucelles
dins la gran pollancreda, on canta el rossinyol.

Tens tu bells ponts de pedra, com llaç d'amor dels pobles,
tu ets tota la vida d'aquesta plana gris,

abeures les ramades i els bous banyuts i nobles
que al bon pagès ajuden en el terrer submís.

Tu saps els encanteris dels cims de les muntanyes,
històries de les bruixes que dormen per l'afrau,
del comte Tallaferro gloriós en ses campanyes
i has vist en nits de fosca passar el comte l'Arnau.

Prop teu floreix Set Cases i Camprodon s'enfila,
Sant Joan les Abadesses té un aire patriarcal,
Ripoll n'és la mestressa d'aquesta vall tranquil·la
que rep les fonts de Ribes, de Núria i del Puigmal.

En tos frescals paratges Guifre el Pilós bastia
per Déu a major glòria el monestir primer,
llantió de la cultura sa gran escrivania,
bressol de Catalunya, nascuda vora el Ter.

Cuidant l'abat Oliva l'esplendorós cenobi
l'arc triomfant aixeca, que d'ell és creació,
perquè esculpit en pedres el Cristianisme trobi
el llibre Sant i bíblic de nostra religió.

De nostres primers comtes tu vetlles les despulles
que dormen a ta vora el seu repòs etern,
de l'arbre que ells plantaren, en caigueren les fulles,
sa vida esponerosa viu sota un llarg hivern.

En temps antic les fargues en tos molins forjaren
i en l'art es féu famosa la força del teu riu,
com ara indústries noves que dia i nit no paren
de conquistar-te glòria per llur treball actiu.

Manlleu, Torelló i Roda, tres perles de la Plana
d'Ausona, on els seus màrtirs les guien amb anhel,
la Verge de la Gleva l'estrella sobirana,
i pels rodencs Maria és Sol baixat del Cel.

Contempla el pas dels segles dins de l'humil capella
que té per santuari al capdavall del pont
i tu els peus li beses, també la trobes bella
rebut-ne com la vila l'amor més gran del món.

Aquest amor impulsa els cors que s'enforteixen
en l'esperança dolça i afecte al sant treball;
progressen les indústries que arreu del món coneixen,
les mires com a filles i vas seguint avall.

Segueixes amb delera pel mig de Guillerries

com una serp que passa pel mig d'un roquissar,
roquer d'en Serrallonga, corser de correrries,
on Roc Guinart venia segur a reposar.

Deixant tanta bellesa de Sau i ses bosquíries
encara dónes vida a Anglès i Bonmatí,
de la immortal Girona t'estens en ses planúries
com si en la gran devesa volguessis tu dormir.

En terra empordanesa, el cant de la tenora
el teu esperit enlaira i en seguir un tros més,
pel mig la Costa Brava, el mar veus a la vora
i a Pals, la bella platja, hi dónes l'últim bes.

Al Mare Nostrum dónes tes aigües regalades
portant-li les grandeses del teu amor triomfant,
ell et guarneix d'escumes i escates platejades
i per damunt ses ones per sempre et va gronxant.

Salvador Muñoz Alvareda, *Oda al Ter*, dins *Jocs Florals de Roda de Ter*,
Roda de Ter, 1947, p. 245-247